

(texte sortant de: La France d'aujourd'hui p. 33)

Er wordt gevraagd op de Verzorgingsstaat

(Maar: Pleins feux sur: Wij richten de schijnwerpers vol op .... <een betekenis die licht doorklinkt in de titel>)

In heel Europa ontwikkelt zich een offensief van een reikwijdte zonder weerga tegen de wereld van het werk en het maatschappelijke model dat van kracht is sinds een halve eeuw. Overal ontstaan er steeds meer stakingen en demonstraties in het kielzog van de golven van massale stakingen die regelmatig worden aangekondigd en van de voortdurende uitbreiding van de werkloosheid en het buitengesloten raken

Meer dan tien jaar geleden begonnen, vergemakkelijkt door het zwakker worden van de vakbondsbeweging, heeft de operatie van ontmanteling zich versneld sinds de val van de Muur van Berlijn. Het ineensstorten van het Sovjet-blok en het verdwijnen van elke perspectief tot inwisseling van de marktdémocratie. De dominerende sociale klassen die niet ophouden de goddelijke verrassing te vieren, hebben zeker het voornemen van hun triomf te profiteren, zonder strijd, daarginds, om, hier, hun revanche te nemen op de arbeidersbeweging, de maatschappelijk vergelijk?? de grond in te boren en de mondialisering van de arbeidsmarkt te versnellen en daarmee nieuwe winsten te behalen. "

Welnu. Het statuut van de werknemer, met gedeeltelijk verschillende modaliteiten van het enen land naar het andere berustte traditioneel op drie pijlers: salaris, werkomstandigheden en maatschappelijke bescherming. Aan elkeen wordt allereerst toegestaan een recht op een decente beloning van zijn werk, die werd geïndexeerd op de kosten van levensonderhoud op de economische groei en de verhoging van de productiviteit en die voor de minst gekwalificeerden een minimum salaris bevatte./ Dan werden vervolgens juridisch neergelegd de arbeidsomstandigheden in de onderneming: de hygiëne en de veiligheid. De werktijden en de arbeidsduur, de rusttijden en het verlof; het stakingsrecht, het recht op georganiseerd zijn en zich vertegenwoordigd te zien; de informatie en eventueel de medezeggenschap of het meebesturen. Tenslotte vormden mechanismen (regelingen) voor collectieven verzekeringen en hulpverlening aan de persoon en zijn/ haar gezin een garantie voor de belangrijkste maatschappelijke risico's, in het bijzonder die van ongelukken en ziektes, ouderdom en werkloosheid.

Moeten wij nog eraan herinneren dat overal in Europa, een dergelijk statuut het onafgemaakte resultaat was van compromissen die waren uitgewerkt en waarover was onderhandeld aan het eind van oneindige maatschappelijke strijd en vernietigende oorlogen. Die zich uitstrekken over meer dan anderhalve eeuw.

Het is in het geheel niet te danken aan de goedheid van een vorst - verzorgingsstaat - of aan de grill van een godin van de overvloed - De dertig glorieuze <jaren>. De maatschappelijke rechten zijn niet verworven, zij zijn veroverd en de Staat heeft niets voorzienends; hij staat is alleen garant voor de goede aanwending van fondsen die geheel zijn opgehaald op de inkomsten van de werkenden. Bovendien, de fundamentele/ grondbeginselen van dit statuut zijn neergelegd in de rechten van de mens, de preambules van de Grondwetten, de algemene principes van het recht en in talrijke getekende internationale conventies en verdragen, die worden opgelegd aan de regeringen. De legitimiteit van de macht die zij uitoefenen wordt ondergeschikt gemaakt aan hun eigenschap deze rechten te garanderen die de basis vormen van het maatschappelijk pact.

In Frankrijk, zal de Heer Balladur die een wens tot overleg te boven komt die hij zo vaak heeft uitgedrukt op democratische wijze de vakantieperiode van de maand augustus 1993 te baat hebben genomen en de afwezigheid van een parlementaire sessie om via decreten het bewind van de pensioenen van de werknemers omver te werpen. Men zal in de komende jaren langer moeten werken om een teruggebracht pensioen te krijgen. Des te meer teruggebracht, omdat hierbij de rechtvaardigheid niet de overheersende deugd was, dat de inkomsten van de begunstiger, als men hem zo wil aangeven, bescheidener was. Met de politiek moed die hij voor zich opeist, heeft de regering er zich op toegelegd de volle uitwerking van zijn hervorming uit te stellen tot 2008. Bij dezelfde gelegenheid, zullen deze simpele decreten een vod papier hebben gemaakt van de wet van

1983 over het pensioen op zestigjarige leeftijd, een van de zeldzame sociale maatregelen van links die populair zijn gebleven: het zal hoe langer hoe moeilijker ja zelfs onmogelijk worden voor de meerderheid van de mensen om op die leeftijd normaal met pensioen te gaan,

Aanvallen op het minimumloon

Deze maatregelen zijn voorafgegaan en gevolgd door andere, zoals het akkoord van juli 1993 over de werkloosheidsverzekering, gekomen na die van 1991 en 1992 en met zich meebrengend een verhoging van de bijdragen en vermindering van de uitkeringen, welke sinds 1974 van 90 % naar 57 % van het basissalaris zijn gegaan. Op hetzelfde hellende vlak, in de lijn van de maatregelen die sinds 1976 genomen zijn, liggen de bijdragen voor de ziektekosten die worden verhoogd terwijl de terugbetaling van de medische zorg vermindert en de vaste verplegingskosten in het ziekenhuis die ten laste komen van de verzekerde worden verhoogd. Al voor et van kracht worden van deze beschikkingen, zag een op de vijf Fransen (te beginnen met de jongsten, de ongeschoolde arbeiders en de werklozen) er van af zich te laten behandelen bij gebrek aan geld, volgens een enquête van het CREDES

Net de vijfjarenwet voor de werkgelegenheid, is er allereerst het uitoefenen van de rechten van de werknemers om vertegenwoordigd te worden en medezeggenschap te hebben in het bedrijf, rechten die niettemin zijn bekrachtigd in de preambule van de Grondwet dat aan de beleefdheid van de werkgever zal worden overgelaten,

Ook het minimumsalaris (SMIC) dat in 1968 is ingesteld blijkt op losse schroeven te worden gezet door de progressieve, totale of gedeelte overdracht van de gezinsbijdragen, van de onderneming naar de Staat wat betreft de salarissen die lager liggen dan 1,5 maal het SMIC. Zonder formeel te worden afgeschaft, houdt het minimumloon op een minimum-salaris en een groeisalaris zijn, men kan even goed zeggen te bestaan. Een liquidatie die al ruimschoots was geëxperimenteerd met de met de contract van terugkeer tot een baan (CRE) ten behoeve van langdurig werklozen en, vooral, de talloze werkgelegenheidsformules van jongeren die vrijstellingen inhouden van sociale lasten en die feitelijk. Ten bate van de instellingen het jongeren-minimumloon instelden dat zij verlangen en dat al de helft van degenen die onder de vijf en twintig jaar zijn betreft.

Tenslotte is een hele serie beschikkingen over de flexibiliteit die in het bijzonder de werknemers in staat stelt de werknemers in gedeeltelijke werkloosheid onder te brengen, tot aan 1200 uur per jaar, waarbij zij dan op zijn gunstigst voor 50 % een uitkering krijgen, en de arbeidsduur over het jaar te berekenen met werkdagen van tien uur en weken van acht en veertig uren zonder extra beloning, om eenzijdig het aantal extra uren te verhogen terwijl deze alleen worden gecompenseerd door rusturen; om het parttimewerk en het parttime-salaris (maar dan met gedeeltelijke sociale bescherming) aan te moedigen, om de afwijkingen op de wetgeving betreffende de zondagsrust uit te breiden; om kinderen in leertijd te werk te stellen al vanaf de leeftijd dat deze veertien zijn en nog onder de schoolstatuten vallen; terwijl het experimenteren met de week van 32 uur, als een rookgordijn, op zijn best enkele duizenden werknemers zal aangaan. Bovendien zal het geheel aan maatregelen die zo wordt voorzien binnen de vijfjarenwet gepaard gaan met een geweldig grote overheveling van financiële lasten naar de Staat, anders gezegd naar de belastingplichtigen die, voor het overgrote deel, zelf werknemers zijn en zo dus dubbel het slachtoffer zijn. Zij zullen zeer veel moeten betalen voor een maatschappelijk stelsel dat achteruit gegaan is terwijl de bruto winsten en de zelffinancieringscapaciteit van de van de ondernemingen zullen aanzwellen.

Europa zal sociaal getint worden en anders zal het niet bestaan, gaf de Heer Mitterrand nauwkeurig aan. Regering en werkgevers zijn begonnen hun antwoord te geven. Niet belet de burgers een ander antwoord te smeden.